

શ્રી લુવારવાવ પ્રા.શાળા તા-પાલિતાણા જિ-ભાવનગર

ધોરણ-૩ સંપૂર્ણ એકમ આયોજન

એકમ નું નામ	વિષયવસ્તુ ના મુદ્દાઓ	જરૂરી શૈ.સાધનો	અધ્યયન નિષ્પત્તિ ક્રમ	અધ્યયન નિષ્પત્તિ
1. ક્યાંથી જોવું ?	2D,3Dનો ખ્યાલ વસ્તુઓથી સમજે છે.	ટેબલ, પંખો, કાર, ખુરશી પેન્સિલ, અરીસો, ચિત્રો, ચાર્ટપેપર કાગળ.	M304	દ્વિપરિમાણીય (2D)આકારોની સમજ ધરાવે છે.
	વિવિધ પેટન તથા ચિત્રો દોરવાથી સમપ્રમાણતા નો ખ્યાલ સમજે છે.		M304.1	સીધી રેખાનો ઉપયોગ કરીને,ત્રુટક રેખા પરથી કાગળને કાપીને, કાગળને ગડી પાડીને વગેરે દ્વારા દ્વિપરિમાણીય (2D) આકારો બનાવે છે અને ઓળખે છે.
	વસ્તુના અડધા ભાગ વિશે સમજ મેળવે છે.		M304.4	ત્રિકોણ,ચોરસ,લંબચોરસ અને વર્તુળ આકારોની ઓળખ અને સમજ ધરાવે છે.
			M304.7	વિવિધ વસ્તુઓમાં ધાર અને ખૂણાઓની ઓળખ કરે છે અને સમજ ધરાવે છે.
2. સંખ્યા ની ગમ્મત	એકમ,દશક, સો માં ગણતરી કરે છે.	લખોટી, રંગો, ચલણી સિક્કાઓ અને નોટ.	M301	ત્રણ અંકની સંખ્યા સાથે કામ કરે છે.
	૯૯૯ સુધીની સંખ્યા વાંચે અને લખે.		M301.1	સ્થાનકિંમતનો ઉપયોગ કરીને ૯૯૯ સુધીની સંખ્યાઓ વાંચે છે અને લખે છે.
	સ્થાનાક્રમ ની મદદથી નાની-મોટી સંખ્યા લખે છે.		M301.2	૯૯૯ સુધીની સંખ્યાઓની સ્થાનકિંમતના આધારે સરખામણી કરે છે.
			M301.4	૯૯૯ સુધીની તરત પહેલાની,તરત પછીની સંખ્યા ઓળખે છે તથા બે સંખ્યાઓની વચ્ચેની સંખ્યા કહે છે.
			M301.5	૯૯૯ સુધીની સંખ્યાઓને ચડતા-ઉતરતા ક્રમમાં ગોઠવે છે.
			M301.6	૯૯૯ સુધીની સંખ્યાઓને વિસ્તૃત સ્વરૂપે લખે છે તથા વિસ્તૃત સ્વરૂપ પરથી સંખ્યા બનાવે છે.
3. આપો અને લો	જૂથ પાડીને સરવાળા-બાદબાકી	અંકકાર્ડ, સરવાળા બાદબાકીના કોષ્ટક.	M301.7	૯૯૯ થી વધે નહીં તેવા વધી વગરના તથા વધીવાળા સરવાળા કરે છે.
	સરવાળા-બાદબાકીના વ્ય.કોયડા		M301.9	જવાબ ૯૯૯ થી વધે નહીં તેવી ત્રણ અંકની સંખ્યાઓના રોજિંદા જીવનને સ્પર્શતા સરવાળા,બાદબાકીના કોયડા ઉકેલે છે.
4. લાંબું અને ટૂંકું	બિનપ્રમાણિત એકમોથી માપન અને અંદાજ. લંબાઈ માપનના સાધનથી માપન	લાકડી, દોરી, માપપટ્ટી, મેજર ટેપ, કાગળ.	M305	સેમી અને મીટર જેવા પ્રમાણિત એકમોનો ઉપયોગ કરીને લંબાઈ અને અંતરનો અંદાજ લગાવે છે. તેમજ તેમની વચ્ચેનો સંબંધ ઓળખે છે.
	મીટરના સંદર્ભમાં લંબાઈ/અંતરનું અનુમાન કરે અને ચકાશે.		M305.1	બિનપ્રમાણિત એકમોનો ઉપયોગ કરી લંબાઈનું માપન કરે છે.
			M305.2	બિનપ્રમાણિત એકમોનો ઉપયોગ કરી લંબાઈનો અંદાજ લગાવે છે.
			M305.3	સેમી,મીટર,કિ.મી. જેવા પ્રમાણિત એકમોનો ઉપયોગ કરીને લંબાઈ/અંતરનું અનુમાન કરે છે અને માપ કાઢે છે.
			M305.4	મીટરનું સેમીમાં અને સેમીનું મીટરમાં રૂપાંતર કરે છે.

5. આકાર અને ભાત	કાગળની ગડી કરી દ્વિપરિમાણીય આકાર બનાવે છે.	કાગળ, રંગ, ભૌમિતિક આકારો, ટેબલ, ખુરશી, ટેનગ્રામ, વિવિધ પેટર્ન.	M304	દ્વિપરિમાણીય (2D)આકારોની સમજ ધરાવે છે.
			M304.2	બાજુઓની,ખૂણાઓની અને વિકર્ણની સંખ્યાના આધારે દ્વિપરિમાણીય આકારોને વર્ણવે છે.દા.ત.કાગળને ચાર બાજુ,ચાર ખૂણા વગેરે..
	ધાર,ખૂણા અને વિકર્ણના આધારે દ્વિપરિમાણીય આકારનું વર્ણન કરે છે.		M304.3	આપેલ આકારની લાઘીનો ઉપયોગ કરીને જગ્યા છોડ્યા વિના આપેલ વિસ્તારને ભરે છે.
			M304.5	આપેલ આકૃતિમાં કેટલા આકાર છે ? તેની ગણતરી કરે છે.
	આપેલ વિસ્તારમાં જગ્યા છોડ્યા વગર આપેલ આકારની લાઘી ગોઠવે છે.		M304.8	ટેનગ્રામની મદદથી વિવિધ આકૃતિ બનાવે છે.
			M304.9	પેટર્ન (વણાટ અને ભોંયતળિયાની..) ઓળખે છે અને આગળ વધારે છે.
6. આપ-લે ની ગમ્મત	સરવાળો,બાદબાકીનો ઉપયોગ કરી વ્ય.કોયડાનો ઉકેલ મેળવે.	લખોટી જેવી વિવિધ મુર્તિ વસ્તુઓ અને કાગળ ,કાર્ડશિટ	M301	ત્રણ અંકની સંખ્યા સાથે કામ કરે છે.
			M301.3	આપેલ પરિસ્થિતિ/પરિપેક્ષ્યમાં યોગ્ય અંક ક્રિયા દર્શાવે છે અને ઉપયોગ કરે છે.
			M301.8	દશકા વગરની તથા દશકાવાળી બાદબાકી કરે છે.
	પરિસ્થિતિ મુજબ અંકક્રિયાનો ઉપયોગ અને પેટર્ન બનાવે.		M301.9	જવાબ ૯૯૯ થી વધે નહીં તેવી ત્રણ અંકની સંખ્યાઓના રોજિંદા જીવનને સ્પર્શતા સરવાળા,બાદબાકીના કોયડા ઉકેલે છે.
			M301.10	૯૯૯ સુધીની સંખ્યાઓની વિવિધ પેટર્ન રચે છે.
7. સમય વહી જાય છે.	કલાક,મિનિટ, દિવસ અને મહિનાની સમજ.	જન્મ પ્રમાણપત્ર, કેલેન્ડર, ઘડિયાળ, વાર ચાર્ટ,મહિના ચાર્ટ.	M309	કેલેન્ડર પર ચોક્કસ દિવસ અને તારીખ બતાવે છે.
	તારીખની સમજ.		M309.1	માહિતી(કેલેન્ડર,જન્મનું પ્રમાણપત્ર,શાળાનું સમયપત્રક,શાળાનું વાર્ષિક કેલેન્ડર વગેરે..)ને સમજે છે અને તેનું અર્થઘટન કરે છે.
	કેલેન્ડરની સમજ.		M310	ઘડિયાળનો ઉપયોગ કરી ચોક્કસ સમય કલાકમાં જણાવે છે.
	સમયરેખા, દિનચર્યા.		M310.1	સમયરેખા મુજબ માહિતી ગોઠવે છે.

8. વધુ ભારે કોણ ?	વજનની સરખામણી.ત્રાજવા અને વજનિયાની સમજ		M306	સાદા વજનકાંટાની મદદથી ગ્રામ અને કિલોગ્રામ જેવા પ્રમાણભૂત એકમોનો ઉપયોગ કરીને વસ્તુઓનું વજન કરે છે.
			M306.1	વસ્તુઓના હલકા અને ભારેપણાનો અંદાજ લગાવે છે.
	વજનનું અનુમાન, એકમોની સમજ	ત્રાજવા, વજનિયા, પ્લાસ્ટિક થેલીઓ, રેતી, દફતરની વસ્તુ,	M306.2	વિવિધ પ્રકારના ત્રાજવા અને વજનિયા વિશે જાણે છે.
			M306.3	વજનકાંટાની મદદથી ગ્રામ, કિલોગ્રામ જેવા પ્રમાણભૂત એકમોનો ઉપયોગ કરી વસ્તુઓનું વજન કરે છે.
			M308	ગ્રામ અને કિલોગ્રામને સમાવતા સરવાળા અને બાદબાકીને લગતા વ્ય.કોયડા ઉકેલે છે.
	તોલવાની સમજ અને વ્ય.કોયડા.		M308.1	ગ્રામ અને કિલોગ્રામમાં આપેલ માપવાળા સરવાળા-બાદબાકી કરે છે.
			M308.2	ત્રાજવા અને વજનિયાનો રોજિંદા જીવનમાં ઉપયોગ કરે છે.
9. કેટલી વખત ?	ઘડિયાની સમજ.		M313	રોજિંદા જીવનની પરિસ્થિતિમાં ૨, ૩, ૪, અને ૧૦ના ગુણાકારના તથ્યો (ઘડિયા)નું નિર્માણ કરે છે અને ઉપયોગ કરે છે.
	ગુણાકારની સમજ	લખોટી, કાંકરા, નાની સળીઓ, 1 ડઝનનું ચિત્ર, અંક	M313.1	સમાન જૂથ કે સમાન વહેંચણી દ્વારા પુનરાવર્તિત સરવાળાને ગુણાકાર સ્વરૂપે દર્શાવે છે.
			M313.2	બે સંખ્યાઓના ગુણાકાર કરે છે. (જવાબ ૯૯૯ થી વધે નહીં તેવા..)
	ગુણાકારના વ્ય.કોયડા.	કાર્ડ, રંગો, સ્ટેશનરી વસ્તુઓ.	M313.3	કોઈ સંખ્યાને બે સંખ્યાઓના ગુણાકાર સ્વરૂપે દર્શાવે છે.
			M313.4	ગુણાકારના તથ્યો (ઘડિયા)ના આધારે રોજિંદા જીવનની સમસ્યાને ઉકેલે છે.
	ડઝનનો ખ્યાલ		M313.5	ગુણાકાર આધારિત પેટર્ન પૂર્ણ કરે છે.
10. ભાતની રમત	ચિત્ર પેટર્ન	વિવિધ પેટર્નના ચિત્રો, વિવિધ	M311	સરખા આકાર અને સંખ્યાઓમાં પેટર્ન વિસ્તારે છે.
			M311.1	આસપાસના પર્યાવરણમાં રહેલી પેટર્નને ઓળખે છે.
	શબ્દ પેટર્ન	આકારો, અંક કાર્ડ, ખાનગી સંદેશા કાર્ડ,	M311.2	સરળ આકાર આધારિત પેટર્ન સમજે છે અને વિકસાવે છે.
			M311.3	અંક આધારિત પેટર્ન સમજે છે અને વિકસાવે છે.
	સંખ્યા પેટર્ન		M311.4	મૂળાક્ષર/શબ્દ આધારિત પેટર્ન સમજે છે અને વિકસાવે છે.
11. જગ અને મગ	બિનપ્રમાણિત પાત્રોની ક્ષમતાની સરખામણી	વિવિધ માપિયા. (બોટલ ઢાંકણું, શિશી, વગેરે..., 1	M307	બિનપ્રમાણિત એકમો વડે વિવિધ પાત્રોની ગુંજાશની સરખામણી કરે છે.
	બિનપ્રમાણિત એકમોની મદદથી પાત્રોની ક્ષમતાનું માપન	લિટર બોટલ, વિવિધ પાત્રો, બિકર, પાણી, ગ્લાસ,	M307.1	ગુંજાશના પ્રમાણિત એકમોની સમજ ધરાવે છે.

12. આપણે ભાગ પાડી શકિશું ?	પુનરાવર્તિત બાદબાકીથી ભાગાકાર	કાંકરા, લખોટી, દોરી અને મણકા, સિક્કાઓ, નકલી નોટ, અંક કાર્ડ,	M314	ભાગાકારનાં તથ્યો સમાન જૂથ, સમાન વહેંચણી અને પુનરાવર્તિત બાદબાકીના સંદર્ભમાં સમજે છે.
	ઘડિયાની મદદથી ભાગાકાર.		M314.1	મૂર્ત વસ્તુઓની સમાન વહેંચણી અને સમાન જૂથ દ્વારા ભાગાકાર કરે છે.
	ભાગાકારના વ્ય.કોયડા.		M314.2	પુનરાવર્તિત બાદબાકી દ્વારા ભાગાકાર કરે છે.
			M314.3	વ્ય.કોયડાઓના ઉકેલ માટે ભાગાકારનો ઉપયોગ કરે છે.
13. સ્માર્ટ ચાર્ટ	કોષ્ટક સ્વરૂપે માહિતી દર્શાવે છે.	વિવિધ ચાર્ટ ચિત્રો, પાસો, ચહેરા ચિત્રો, રંગિન કાગળ, માપપટ્ટી,	M312	ચિન્હ અને ચિત્રાત્મક રજૂઆત દ્વારા માહિતીની નોંધ કરે છે અને તારણ કાઢે છે.
	કોષ્ટક સ્વરૂપે માહિતીનું અર્થઘટન		M312.1	રોજિદા જીવનમાં વણાયેલ માહિતીને કોષ્ટક સ્વરૂપે રજૂ કરે છે.
	સ્તંભાલેખ સ્વરૂપે દર્શાવે.		M312.2	કોષ્ટક સ્વરૂપે રજૂ થયેલ માહિતીનું અર્થઘટન કરે છે.
	સ્તંભાલેખનું અર્થઘટન		M312.3	ચિન્હ અને ચિત્રાત્મક રીતે નોંધાયેલ માહિતીને સ્તંભાલેખ સ્વરૂપે રજૂ કરે છે.
			M312.4	સ્તંભાલેખ સ્વરૂપે આપેલ માહિતી પરથી પ્રશ્નોનાં જવાબ આપે છે.
14. રૂપિયા-પૈસા	ચલણી નાણાંની સમજ	સફેદ કાગળ, વિવિધ સિક્કાઓ અને નોટો, સ્ટેશનરીની વસ્તુઓ, બિલના નમૂનાઓ, રેલ્વે ટિકિટો.	M302	જૂથમાં વિભાજિત કરીને કે ક્યારે વિના નાણાંની નાની રકમના સરવાળા-બાદબાકી કરે છે.
	ચલણી નાણાં આધારિત સરવાળા-બાદબાકી		M302.1	રૂપિયા-પૈસા આધારિત સરવાળા-બાદબાકી કરે છે.
	સાદા બીલની સમજ		M302.2	રોજિદા વ્યવહારમાં નાણાકીય લેવડ-દેવડનાં કોયડા ઉકેલે છે.
	નાણા આધારિત વ્ય.કોયડા.		M303	માહિતી આધારિત સાદા બીલ બનાવે છે.
			M303.1	બીલમાં આપેલ વિગતોના આધારે સાદા બીલનું અર્થઘટન કરે છે અને પ્રશ્નોના જવાબ આપે છે.

શ્રી લુવારવાવ પ્રા.શાળા તા-પાલિતાણા જિ-ભાવનગર

ધોરણ-4 સંપૂર્ણ એકમ આયોજન

એકમ નું નામ	વિષયવસ્તુ ના મુદ્દાઓ	જરૂરી શૈ.સાધનો	અધ્યયન નિષ્પત્તિ ક્રમ	અધ્યયન નિષ્પત્તિ
1.ઈંટોની ઈમારત	ઈંટોનો આકાર અને તેની પેટર્ન.	ભાતચિત્રો, કાતર, કટર, ઈંટના નમુના.	M401	સંખ્યાઓની મૂળભૂત ક્રિયાઓનો ઉપયોગ રોજિંદા જીવનમાં કરે છે.
	10000 સુધીની સંખ્યાઓને સ્થાનકિંમત ના આધારે સમજે,વાંચે અને લખે.		M401.1	10000 સુધીની સંખ્યાઓની સમજ ધરાવે છે.
			M401.2	10000 સુધીની સંખ્યાઓને અંકમાં લખે છે.
			M401.3	10000 સુધીની સંખ્યાઓને શબ્દમાં લખે છે.
			M401.4	10000 સુધીની સંખ્યાઓની સ્થાનકિંમત જણાવે છે.
			M401.5	એક અંકની સંખ્યાનો એક અંકની સંખ્યા સાથે ગુણાકાર કરે છે.
	સરવાળા,બાદબાકી,ગુણાકાર અને ભાગાકાર કરે.		M401.6	એક અંકની સંખ્યાનો બે અંકની સંખ્યા સાથે ગુણાકાર કરે છે.
			M401.7	એક અંકની સંખ્યાનો ત્રણ અંકની સંખ્યા સાથે ગુણાકાર કરે છે.
			M403	આસપાસના પર્યાવરણમાં જોવા મળતા આકારોની સમજ કેળવે છે.
2. લાંબું અને ટૂંકું	અંતરના નાના-મોટા એકમો સેમી,મીટર અને કિ.મી. સમજે.	કાગળ, પેન્સિલ, માપપટ્ટી, કાગળની રેખા, સાવરણી, કાર્ડશીટ, મેસેજ ટેપ, સ્ટોપ વોચ.	M405.1	અંતર અને ઊંચાઈનાં એકમ સેમી,મીટર અને કિ.મી.ની સમજ ધરાવે છે.
	ઊંચાઈને સેમી અને મીટરના સંદર્ભમાં સમજે અને એકબીજામાં રૂપાંતર કરે.		M405.2	અંતર અને ઊંચાઈનાં એકમોનું રૂપાંતર કરે છે. સેમીનું મીટર, મીટરનું સેમીમાં,મીટરનું કિ.મી., કિ.મી.નું મીટર.
			M406.1	કોઈ પણ બે બિંદુ વચ્ચેના અંતરનું અનુમાન કરે છે.
			M406.2	બે બિંદુ વચ્ચેના અંતરનું માપપટ્ટી વડે માપન કરે છે અને દોરે છે.
			M406.3	ઊંચાઈનું અનુમાન કરે છે.
			M406.4	ઊંચાઈનું માપન કરે છે.
			M406.5	ઊંચાઈનું અનુમાન અને માપનની સરખામણી કરે છે.
			M406.6	અંતર અને ઊંચાઈ આધારિત વ્ય.કોયડા ઉકેલે છે.

3. ભોપાલનો પ્રવાસ	ગુણાકાર (એક અંક અને બે અંક વડે) ભાગાકાર એક અંક વડે	સંખ્યા કાર્ડ, પ્રવાસના ફોટા, વાહનના ફોટા, વિવિધ માપિયા,ટિકિટો, ચલણી નોટો,ઘડિયાળ	M407	રોજિદા જીવનની પરિસ્થિતિઓ, સમસ્યાઓનો ઉકેલ મૂળભૂત ગાણિતિક ક્રિયાઓ દ્વારા આપે છે. (નાણું, લંબાઈ, વજન, જથ્થો, અંતર ,ગુંજાશ વગેરે...)
	ગુણાકાર અને ભાગાકાર આધારિત વ્યવહારિક કોયડાઓ ઉકેલે.		M407.2	આપેલ વિગતોના આધારે ગાણિતિક પ્રક્રિયાઓની મદદથી ઉકેલ મેળવે છે.
			M401.6	એક અંકની સંખ્યાનો બે અંકની સંખ્યા સાથે ગુણાકાર કરે છે.
			M401.7	એક અંકની સંખ્યાનો ત્રણ અંકની સંખ્યા સાથે ગુણાકાર કરે છે.
			M407.3	બે અંકની સંખ્યાનો એક અંકની સંખ્યા વડે ભાગાકાર કરે છે.
			M407.4	ત્રણ અંકની સંખ્યાનો એક અંકની સંખ્યા વડે ભાગાકાર કરે છે.
			M407.5	ભાગાકાર આધારિત વ્ય.કોયડા ઉકેલે છે.(નાણું,લંબાઈ,વજન,જથ્થો,અંતર,ગુંજાશ વગેરે.)
4. ટીક.. ટીક.. ટીક..	ઘડિયાળમાં સમય જોવો.	ઘડિયાળ, કાગળ, ચિત્રના કટીંગ, પુંડું,દૈનિક સમયપત્રક, કેલેન્ડર, ડાયરી, અંક કાર્ડ, છાપાના કટીંગ.	M408	ઘડિયાળનો સમય કલાક અને મિનિટમાં વાંચે છે અને સમયને am અને pmમાં દર્શાવે છે.
	સમયગાળો અને ઘટનાક્રમ		M408.1	ઘડિયાળનો સમય ઓળખી શકે છે.
			M408.2	આપેલ સમયને ઘડિયાળમાં દર્શાવે છે.
			M408.3	રોજિદા જીવન વ્યવહારને સમય સાથે જોડે છે.
			M408.4	સમયનું અનુમાન કરે છે.
			M408.5	સમયના કરેલ અનુમાનને વાસ્તવિક રીતે ચકાસણી કરે છે.
			M409	૧૨ કલાક અને ૨૪ કલાકની ઘડિયાળને સમજે તેમજ તેમની વચ્ચેનો સંબંધ શોધે છે.
			M409.1	સમયને 12 કલાક અને 24 કલાકના સંદર્ભે દર્શાવે છે.
			M409.2	રોજિદા જીવનમાં 12 કલાક અને 24 કલાકના સંદર્ભે સમયનો ઉપયોગ કરે છે.
	12 કલાક અને 24 કલાકની ઘડિયાળ સમજ.		M410	રોજિદા જીવનમાં બનતી ઘટનાઓના સમયગાળાની ગણતરી કરે છે અને ઘટનાઓને ક્રમમાં ગોઠવે છે.
			M410.1	બે ઘટનાઓ વચ્ચેના સમયગાળાની ગણતરી કરે છે.
			M410.2	ઘટનાઓને સમયના ક્રમમાં ગોઠવે છે.
	સમયની am અને pmમાં રજૂઆત.		M410.3	મિનિટ,કલાક,દિવસ,અઠવાડિયું,માસ,અને વર્ષની સમજ સમયના સંદર્ભમાં ધરાવે છે.
			M410.4	કેલેન્ડરની સમજ ધરાવે છે.

5. દુનિયા જોવાનો રસ્તો	વસ્તુને જુદા-જુદા પરિપેક્ષ્યમાં જોઈને તેનું ચિત્ર દોરે છે.	કાગળ પેન્સિલ ભોંય તળિયાની લાદી દર્પણ વાટકા પરિકર પરિકર બગીચાનું ચિત્ર નકશા chat ખોખા માપપટ્ટી અંક કાર્ડ	M403	આસપાસના પર્યાવરણમાં જોવા મળતા આકારોની સમજ ધરાવે છે.
	ડાબી/જમણી દિશાની સમજ અને ચોક્કસ પરિસ્થિતિમાં બદલાતી દિશા.		M403.2	કાગળને વાળીને, કાપીને કે આંગળાની છાપ વગેરેને આધારે સંમિતિની સંકલ્પના સમજવા દર્પણ આકૃતિ બનાવે છે.
	બોક્સને ટ્રિપરિમાણીય સપાટી પર દર્શાવવું.		M403.3	વસ્તુને જુદા-જુદા પરિપેક્ષ્યમાં જોઈને તેના દેખાવ વિશે સમજે છે અને સરખામણી કરે છે.
			M403.4	વસ્તુને જુદા-જુદા પરિપેક્ષ્યમાં જોઈને દોરે છે.
			M403.5	આપેલ ચિત્ર નકશાના આધારે અવકાશીય સમજણ અને દિશાઓ સંબંધી પ્રશ્નોના જવાબ આપે છે.
6. ભંગાર વેચનાર	ચાર ક્રિયા સરવાળા, બાદબાકી, ગુણાકાર અને ભાગાકાર.	ડ્રોઇંગપેપર, વસ્તુઓના પેકેટ, પેન્સિલ, નોટબુક, ચલણી નોટ, બિલ અને ભાવ પત્રક, પ્લાસ્ટિક, રદી કાગળ, વજનીયા, વર્તમાન પત્ર.	M401	સંખ્યાઓની મૂળભૂત ક્રિયાઓનો ઉપયોગ રોજિંદા જીવનમાં કરે છે.
			M401.8	સરવાળા આધારિત વ્ય.કોયડા ઉકેલે છે.
			M401.9	બાદબાકી આધારિત વ્ય.કોયડા ઉકેલે છે.
			M401.10	ગુણાકાર આધારિત વ્ય.કોયડા ઉકેલે છે.
	બે અને ત્રણ અંકના ગુણાકારનું ઉપયોજન.		M401.12	પોતાના હિસાબની રોજનીશી બનાવે છે.
			M401.13	ચલણી નોટ-સિક્કાના આધારે 1000 સુધીના સરવાળા કરે છે.
			M407	રોજિંદા જીવનની પરિસ્થિતિઓ, સમસ્યાઓનો ઉકેલ મૂળભૂત ગાણિતિક ક્રિયાઓ દ્વારા આપે છે. (નાણું, લંબાઈ, વજન, જથ્થો, અંતર, ગુંજાશ વગેરે...)
	રોજિંદા જીવનનાં વ્યવહારિક કોયડા ઉકેલ.		M407.1	આપેલ વિગતોના આધારે માહિતિનો અંદાજ મેળવે છે.
			M407.6	માહિતી આધારિત અર્થગ્રહણ કરીને પ્રશ્નોના જવાબ આપે છે. (બિલ, ભાવપત્રક)
7. જગ અને મગ	વાસણોના ગુંજાશ મિલિલીટર અને લિટરમાં જાણે તથા સમજે.	કેલેન્ડર, આમંત્રણ પત્રિકા, શુભેચ્છા કાર્ડ, માપિયા વિવિધ માપની બોટલ, ડોલ, મગ, જગ, કપ, પ્યાલો, ઇન્જેક્શન, મેજર ટેપ.	M406	બે વસ્તુઓ વચ્ચેના અંતર જુદી-જુદી વસ્તુઓનું વજન, વસ્તુઓની ગુંજાશ વગેરેનો અંદાજ લગાવે છે અને તેમનું ચોક્કસ માપન કરે છે.
			M406.7	ગુંજાશની સંકલ્પના સમજે છે.
			M406.8	વસ્તુની ગુંજાશનો અંદાજ લગાવે છે.
	ગુંજાશ આધારિત વ્ય.કોયડા ઉકેલે છે.		M406.9	ગુંજાશના એકમો લિટર અને મિલિલીટરની સમજ ધરાવે છે.
			M406.10	લિટરનું મિલિલીટરમાં અને મિલિલીટરનું લિટરમાં રૂપાંતર કરે છે.
			M406.11	ગુંજાશનાં વ્ય.કોયડા ઉકેલે છે.

8. ગાડું અને પૈડા	વર્તુળના કેન્દ્ર, ત્રિજ્યા, અને વ્યાસ સમજે.		M403	આસપાસના પર્યાવરણમાં જોવા મળતા આકારોની સમજ ધરાવે છે.
	વર્તુળના કેન્દ્ર, ત્રિજ્યા, અને વ્યાસનું માપન કરે.	બંગડી, ડિશ, ઢાંકણ, ગ્લાસ, દોરી, લાકડી, પરિકર, સફેદ કાગળ, રંગી, રકાબી, પુંડું, ટાચણી,	M403.6	વર્તુળના કેન્દ્ર, ત્રિજ્યા, અને વ્યાસની સંકલ્પના સમજે છે.
	વર્તુળની ત્રિજ્યા પરથી વ્યાસ શોધે.		M403.7	વર્તુળના કેન્દ્ર, ત્રિજ્યા, અને વ્યાસને ઓળખે છે.
	વર્તુળના વ્યાસ પરથી ત્રિજ્યા શોધે.		M403.8	વર્તુળના કેન્દ્ર, ત્રિજ્યા, અને વ્યાસને દર્શાવે છે.
	ત્રિજ્યા અને વ્યાસના માપ પરથી વર્તુળ બનાવે.		M403.9	પરિકરની મદદથી વર્તુળ દોરે છે.
			M403.10	વર્તુળ આધારિત વિવિધ ભાત દોરે છે.
9. અડધુ અને પા	વસ્તુના 1/2, 3/4, 1/4 ભાગ શકે છે.	સફેદ કાગળ, પરિકર, રંગી, અપૂર્ણાંક ચિત્રો, દર્પણ આકૃતિઓ, 1 લિટરની બોટલ, વજન કાંટો, સિક્કાઓ	M402	અપૂર્ણાંક સાથે કામ કરે છે.
			M402.1	કોઈ વસ્તુના ભાગ તરીકે અપૂર્ણાંકને સમજે છે.
	વસ્તુના 1/2, 3/4, 1/4 ભાગ સમજી શકે.		M402.2	અપૂર્ણાંકનો રોજિંદા જીવનમાં ઉપયોગ કરે છે.
			M402.3	આપેલ ચિત્રોમાં એક દ્વિતિયાંશ, એક ચતુર્થાંશ, ત્રણ ચતુર્થાંશ ભાગ ઓળખે છે.
	અપૂર્ણાંકના વ્ય.કોયડા ઉકેલી શકે.		M402.4	અડધો, પોણો, પા જેવા અપૂર્ણાંકને 1/2, 3/4, 1/4 જેવા ચિન્હોથી દર્શાવે છે.
			M402.5	1/2 અને 2/4 વચ્ચે તથા અન્ય અપૂર્ણાંકો વચ્ચે સમાનતા દર્શાવે છે.
10. પેટર્ન ની રમત	આજુબાજુ જોવા મળતી પેટર્ન સમજે અને આગળ વધારે.	વિવિધ પેટર્નના ચિત્રો, જાદુઈ પેટર્ન ચિત્રો, ગુમ સંદેશ કાર્ડ, પત્તો,	M401	સંખ્યાઓની મૂળભૂત ક્રિયાઓનો ઉપયોગ રોજિંદા જીવનમાં કરે છે.
			M401.16	સંખ્યાત્મક પેટર્ન સમજે છે અને આગળ વધારે છે.
	વિવિધ આકારો, સંખ્યાત્મક, મૂળાક્ષરોની પેટર્ન સમજે આગળ વધારે.		M412.1	આકારોમાં જોવા મળતી પેટર્નને સમજે છે અને આગળ વધારે છે.
			M412.2	અંગ્રેજી મૂળાક્ષરો અને અંકો આધારિત પેટર્નને સમજે છે અને આગળ વધારે છે.
			M403	આસપાસના પર્યાવરણમાં જોવા મળતા આકારોની સમજ ધરાવે છે.
			M403.1	ભૌમિતિક આકારોની વિવિધ પેટર્નને ઓળખે છે.

11. ઘડિયા અને ભાગા કાર	ઘડિયા બનાવે.		M411.1	1 થી 9 સુધીના ઘડિયાની રચના સમજે છે અને તેના આધારે મોટી સંખ્યાના ઘડિયા રચે છે.
	ઘડિયા આધારિત વ્ય.કોયડા.	કાંકરા,લખોટી ,અંક કાર્ડ,કચૂકાઓ,	M401.10	ગુણાકાર આધારિત વ્ય.કોયડા ઉકેલે છે.
	ભાગાકાર આધારિત વ્ય.કોયડા	વર્ગની વસ્તુઓ.	M401.11	ભાગાકાર આધારિત વ્ય.કોયડા ઉકેલે છે.
	ઉકેલવા.		M411.1	ઘડિયા બનાવી તેના આધારિત વ્યવહારુ કોયડા ઉકેલે છે.
12. કેટલું ભારે અને કેટલું હલકું ?	આપેલ વસ્તુનો ભારેપણાનો અંદાજ લગાવે છે.	ત્રાજવા,વજનિ યા,પ્લાસ્ટિક થેલીઓ,રેતી, દફતરની	M407	રોજિદા જીવનની પરિસ્થિતિઓ, સમસ્યાઓનો ઉકેલ મૂળભૂત ગાણિતિક ક્રિયાઓ દ્વારા આપે છે.(વજન આધારિત)
			M407.7	વજનના એકમ તરીકે ગ્રામ અને કિલોગ્રામની સમજ ધરાવે છે.
			M407.8	ગ્રામનું કિલોગ્રામમાં રૂપાંતર કરે છે.
	વજનિયાનો ઉપયોગ કરી શકે છે.	દફતરની વસ્તુ,ઓશિકું, દડો,બિલ,વજન કાંટો.વિવિધ ટિકિટો.	M407.9	કિલોગ્રામનું ગ્રામમાં રૂપાંતર કરે છે.
			M407.10	જુદા-જુદા વજનવાળી વસ્તુઓના વજનની સરખામણી કરે છે.
			M407.11	જાતે વજનિયા બનાવે છે.
	વજન આધારિત વ્ય.કોયડા.		M407.12	રોજિદા જીવનમાં જુદી જુદી વસ્તુઓનું વજન શોધે છે.
			M407.13	વજન આધારિત વ્ય.કોયડા ઉકેલે છે.
13. ખેતર અને તેની ફરતે વાડ	સાદા ભૌમિતિક આકારોની પરિમિતિ શોધે.	દોરી,માપપટ્ટી ,મિટરપટ્ટી,રે ગીન કાગળ,કાતર, ગણિત	M404	આપેલા આકારને એકમ તરીકે લઈ ભૌમિતિક આકારો (ત્રિકોણ, લંબચોરસ,ચોરસ)ની પરિમિતિ અને ક્ષેત્રફળ રજૂ કરે છે.
			M404.1	વિવિધ આકારોની પરિમિતિ શોધે છે.
			M404.2	આલેખપત્ર અથવા સમાન ચોરસ ખાનાની મદદથી અનિયમિત આકારના પદાર્થનું ક્ષેત્રફળ શોધે છે.
	સાદા ભૌમિતિક આકારોનું ક્ષેત્રફળ શોધે.	પુસ્તકો,ગ્રાફપે પર,પાન,	M404.3	સમાન ચોરસ ખાનાની મદદથી વિવિધ નિયમિત આકારોનું ક્ષેત્રફળ શોધે છે.
			M404.4	પરિમિતિ અને ક્ષેત્રફળ આધારિત રોજિદા જીવનના કોયડા ઉકેલે છે.
14. સ્માર્ટ ચાર્ટ	માહિતી કોષ્ટકની સમજ અને અર્થઘટન.	ટીવી,મોબાઇલ, ચર્ચા કોષ્ટક ,ત્રિકોણના કાર્ડ,સફેદ	M413	ભેગી કરેલ માહિતીને કોષ્ટકમાં અને સ્તંભ આલેખમાં નિરૂપણ કરે છે અને તેમાંથી અનુમાન તારવે છે.
			M413.1	કોષ્ટકમાં આપેલી માહિતીનું અર્થઘટન કરે છે અને પ્રશ્નોનાં જવાબ આપે છે.
			M413.2	રોજિદા જીવનમાં બનતી ઘટનાઓને કોષ્ટક સ્વરૂપે દર્શાવે છે.
	સ્તંભ આલેખની સમજ	કાગળ ,કાતર,ફેવિકો લ, વર્તુળ	M413.3	માહિતીના આધારે સ્તંભ આલેખની રચના કરે છે.
	વર્તુળ આલેખની સમજ અને પ્રશ્નોના જવાબ	આલેખ નમુના.	M413.4	સ્તંભ આલેખ આધારિત પ્રશ્નોના જવાબ આપે છે.
			M413.5	માહિતીના આધારે વર્તુળ આલેખની રચના કરે છે.
			M413.6	વર્તુળ આલેખ આધારિત પ્રશ્નોના જવાબ આપે છે.

શ્રી લુવારવાવ પ્રા.શાળા તા-પાલિતાણા જિ-ભાવનગર

ધોરણ-5 સંપૂર્ણ એકમ આયોજન

એકમ નું નામ	વિષયવસ્તુના મુદ્દાઓ	જરૂરી શૈ.સાધનો	વ્યવસ્થા નિષ્પત્તિ	અધ્યયન નિષ્પત્તિ
1. રાષ્ટ્રીય ફુલ કેરી	❖1000 થી મોટી સંખ્યાઓ.	સંખ્યા કાર્ડ, સંખ્યા ચિઠ્ઠી ચાર્ટ, ચિત્રો, મીટરપટ્ટી.	M501.1	પોતાની આસપાસ પર્યાવરણમાં વપરાતી 1,000થી મોટી સંખ્યાઓ વાંચે છે અને લખે છે.
			M501.2	1,000 થી મોટી સંખ્યાઓની સ્થાનકિંમતના આધારે સરખામણી કરે છે.
	❖મોટી સંખ્યા આધારિત વ્ય.કોયડા		M501.3	આપેલ સંખ્યાને તેની નજીકના દસ,સો, હજાર,દસ હજાર,લાખ અને કરોડમાં દર્શાવે છે.
			M501.4	કરોડ સુધીની સંખ્યાના સરવાળા-બાદબાકી કરે છે.
	❖મોટી સંખ્યા આધારિત અંદાજ		M501.8	સ્થાનકિંમતની સમજના આધારે 1,000 થી મોટી સંખ્યાઓ પર ચાર મૂળભૂત ક્રિયાઓ કરે છે.
			M504	લંબાઈ વજન અને ગુંજાશ જેવી રાશીઓના મોટા અને નાના એકમો જાણે છે તથા તેમની વચ્ચેની સંબંધ જાણે છે અને નાના એકમોનું મોટા એકમોમાં અને મોટા એકમોનું નાના એકમોમાં પરસ્પર રૂપાંતર કરે છે.
2. આકાર અને ખૂણાઓ	ખૂણાઓ અને તેના આધારે રચાતા આકારો.	દીવાસળીની પેટી, કોણમાપક, વિભાજક, કાગળ, ડ્રોઇંગ પીન, વિવિધ પાંદડા, ચાર્ટ, ચિત્ર,રબર ટ્યુબ, દીવાસળી, ચિત્ર, ઘડિયાળ.	M503	ખૂણાઓ અને આકારોનો ખ્યાલ મેળવે છે.
	ખૂણાના પ્રકારો(કાટકોણ,લઘુકોણ,ગુરુકોણ)		M503.1	ખૂણાઓને કાટકોણ, લઘુકોણ અને ગુરુકોણમાં વર્ગીકૃત કરે છે તેમજ તેને દોરીને /ટ્રેસ કરીને રજૂ કરે છે.
			M503.2	આસપાસના પર્યાવરણમાં રચાતા ખૂણાઓને કાટકોણ, લઘુકોણ અને ગુરુકોણ સ્વરૂપે દર્શાવે છે.
3. કેટલા ચોરસ ?	નિયમિત આકારની પરિમિતિ.	વિવિધ ટપાલ ટિકિટો, ગણિતની પેટી, છાપ માટે રંગ,	M509	આલેખપત્રનો ઉપયોગ કરી વ્યવહારમાં વપરાતી વસ્તુઓના ક્ષેત્રફળ અને પરિમિતિ શોધે છે.
	નિયમિત આકારનું ક્ષેત્રફળ.		M509.1	આલેખપત્રની મદદથી આસપાસના પર્યાવરણમાં જોવા મળતી વસ્તુઓના ક્ષેત્રફળ શોધે છે.
	અનિયમિત આકારનું ક્ષેત્રફળ અને પરિમિતિ.	કાગળ, કાર્ડશીટ,લા દીનાં ચિત્રો, google ટાઇલ્સ ફોટાઓ, વિવિધ પેટર્ન ચિત્ર.	M509.2	આલેખપત્રની મદદથી આસપાસના પર્યાવરણમાં જોવા મળતી વસ્તુઓની પરિમિતિ શોધે છે.
	પરિમિતિ અને ક્ષેત્રફળની સરખામણી.			

4. ભાગ અને પૂર્ણ	અપૂર્ણાંકનું આકૃતિમાં નિરૂપણ.	કાફટ પેપર, વિવિધ ધ્વજનાં	M502.1	આપેલા જથ્થાના ચોક્કસ ભાગ (દા. ત .ત્રીજા, ચોથા, આઠમા, સોળમા ભાગ)ને સંલગ્ન સંખ્યા (અપૂર્ણાંક)સ્વરૂપે દર્શાવે છે.
	આકૃતિમાં દર્શાવેલ ભાગનું અપૂર્ણાંકમાં નિરૂપણ.	ચિત્રો, કાગળ, કલર, દીવાસળી ઓ, કાર્ડ, ચલણી	M502.2	આપેલા અપૂર્ણાંકનો સમ અપૂર્ણાંક ઓળખે છે અને નવો સમ અપૂર્ણાંક બનાવે છે.
	અપૂર્ણાંકોના વ્યવહાર કોયડા.	સિક્કાઓ, માહિતીપત્ર ક, ભાવ કોષ્ટક.	M502.3	અપૂર્ણાંક આધારિત વ્યવહાર કોયડાઓ ઉકેલે છે.
5. શું તે સરખું દેખાય છે ?	દર્પણ આકૃતિ.	કાગળ, રંગ, દર્પણ, વિવિધ ચિત્રો, તીજોરીની પ્રતિકૃતિ, વિવિધ કાર્ડ, મૂળાક્ષર કાર્ડ,ટાંચણી, પુંઠાનો	M511	આસપાસના પર્યાવરણમાંથી પરિભ્રમણ સંમિતિ ધરાવતા દ્વિપરિમાણીય આકારો અને મૂળાક્ષરોને ઓળખે છે.
	આકારોનું પરિભ્રમણ.		M511.1	દર્પણ આકૃતિ ઓળખે છે.
	દર્પણ આકૃતિ દોરવી.	પંખો, વિવિધ આકાર દોરેલા ફોટાઓ.	M511.2	પરિભ્રમણીય સંમિતિ ધરાવતા મૂળાક્ષરો અને ચિત્રોને 1/2,1/3,1/4, અને 1/6 આંટા ફેરવીને મળતી આકૃતિ દોરે છે.
6. તું મારો ગુણક , હું તારો અવયવ વ.	સંખ્યાના અવયવ		M513	આપેલ સંખ્યાના સામાન્ય અવયવ અને સામાન્ય અવયવી આપે છે.
	સંખ્યાના અવયવી(ગુણક)	સ્કેચપેન, પાસો, QR કોર્ડ, આંબલીના	M513.1	આપેલ સંખ્યાના અવયવ શોધે છે.
	સંખ્યાઓના સામાન્ય અવયવ	કચુકા, ઘડિયાળ, ગ્રાફ, ગુણાકાર ચાર્ટ.	M513.2	આપેલ સંખ્યાના અવયવી શોધે છે.
	સંખ્યાઓના સામાન્ય અવયવી(ગુણક)		M513.3	આપેલ સંખ્યાના સામાન્ય અવયવ શોધે છે.
			M513.4	સંખ્યાના સામાન્ય અવયવી શોધે છે.
7.તમે પેટર્ન (તરાહ) જોઈ શકો છો ?	સંખ્યાઓની પેટર્ન	અંગ્રેજી મૂળાક્ષર કાર્ડ, QR કોર્ડ, વિવિધ પેટર્ન, કેલેન્ડર, સંખ્યા કાર્ડ.	M507	ત્રિકોણ સંખ્યા અને ચોરસ સંખ્યાને ઓળખે છે.
	આકારોની પેટર્ન		M507.1	આકારો અને ચિત્રોમાં જોવા મળતી પેટર્ન ઓળખે છે, વિસ્તારે છે અને તે મુજબ નવી પેટર્ન રચે છે.
			M507.2	સંખ્યાઓમાં જોવા મળતી પેટર્ન ઓળખે છે, વિસ્તારે છે અને તે મુજબ નવી પેટર્ન રચે છે.

8. નકશા આલેખન	સાદા નકશાઓના ચિહ્નો, સંજ્ઞાઓ, અને દિશાના આધારે વસ્તુનું કે સ્થળનું સ્થાન.	વિવિધ નકશા અને ચિત્રો, ઇન્ડિયા ગેટ ફોટો, વિવિધ માપના ગ્રાફોપર, રેંગો, ભારતનો નકશો, દોરો, વર્ગ નકશા.	M512	નકશાઓના ચિહ્નો, સંજ્ઞાઓ, દિશાના આધારે કોઈ વસ્તુ કે સ્થળનું સ્થાન દર્શાવે છે અને તેનું અર્થઘટન કરે છે.
			M512.1	નકશા પરથી પ્રશ્નોના જવાબ આપે છે.
	નકશા અને પ્રમાણમાપના આધારે માહિતીનું અર્થઘટન.		M512.2	પ્રમાણમાપની મદદથી ચિત્રો અને નકશાઓને નાના કે મોટા સ્વરૂપે દોડે છે.
			M512.3	ઘર વર્ગખંડ અને શાળાના સાદા નકશાઓમાં ચિહ્નો, સંજ્ઞાઓ, દિશાના આધારે કોઈ વસ્તુ કે સ્થળનું સ્થાન દર્શાવે છે.
9. ખોખા અને રેખા ચિત્ર	ત્રિપરિમાણિય આકારોની નેટ (જાળી) અને સમઘનને ઉપરથી, બાજુએથી, અને સામેથી જોતા બનતી રેખાકૃતિ.	ખોખા, મિઠાઈનું ખુલ્લું ખોખું, વિવિધ આકારના ખોખા, કાગળ, પુંઠાનું બનાવેલ ઘર, પાસો, દિવાસળી ના ખોખા.	M514	શંકુ, નળાકાર અને સમઘનની આકૃતિઓ દોરે છે અને તે માટે રચેલ જાળી(નેટ)ની મદદથી બનાવે છે.
10. દસમો અને સોમો ભાગ	દશાંશ અપૂર્ણાંકની વ્યવહારિક અભિવ્યક્તિ.	માપપટ્ટી, દફતરની વસ્તુઓ, વિવિધ નોટ, 100 ખાના વાળા ચાર્ટ, રંગો, મીટરપટ્ટી, વિવિધ દેશની ચલણી નોટ ફોટો,	M502.4	આપેલ સાદા અપૂર્ણાંકને દશાંશ અપૂર્ણાંકમાં દર્શાવે છે.
	સાદા અપૂર્ણાંકનું દશાંશ અપૂર્ણાંકમાં રૂપાંતર.		M502.5	આપેલ દશાંશ અપૂર્ણાંકને સાદા અપૂર્ણાંકમાં દર્શાવ્યા છે.
	દશાંશ અપૂર્ણાંકની વ્યવહારિક દાખલા.		M502.6	1/2, 1/4, 1/5 જેવા આપેલ અપૂર્ણાંકને દશાંશ સ્વરૂપે દર્શાવે છે અને દશાંશ અપૂર્ણાંકને સાદા અપૂર્ણાંક સ્વરૂપે દર્શાવે છે.
11. ક્ષેત્રફળ અને પરિમિતિ	પરિમિતિ અને ક્ષેત્રફળ		M510.1	આસપાસના પર્યાવરણમાં જોવા મળતી વસ્તુઓની પરિમિતિ શોધે છે.
	પરિમિતિ શોધવાના વ્ય.દાખલા.	દોરી, માપપટ્ટી, મીટરપટ્ટી, રંગીન કાગળ, કાતર, પોસ્ટકાર્ડ, ગ્રાફોપર,	M510.2	આસપાસના પર્યાવરણમાં જોવા મળતી વસ્તુઓના ક્ષેત્રફળ શોધે છે.
			M510.3	આસપાસના પર્યાવરણમાં જોવા મળતી વસ્તુઓના ક્ષેત્રફળ અને પરિમિતિની સરખામણી કરે છે.
	ક્ષેત્રફળ શોધવાના વ્ય.દાખલા.		M510.4	ક્ષેત્રફળના એકમો જાણે છે અને તેની સરખામણી કરે છે.

12. સ્માર્ટ ચાર્ટ	આપેલ માહિતીના આધારે આવૃત્તિચિન્હ.	વિવિધ ચાર્ટ ચિત્રો, પાસો, આવૃત્તિ ચિન્હો, રેગિન કાગળ, માપ પટ્ટી, વર્તુળ આલેખ ચિત્રો, પરિવાર વૃક્ષ	M508.1	એકત્ર કરેલી માહિતીને કોષ્ટક સ્વરૂપે દર્શાવે છે.
			M508.2	એકત્ર કરેલી માહિતીને લંબાલેખ સ્વરૂપે દર્શાવે છે.
	માહિતીના આધારે લંબાલેખ.		M508.3	એકત્ર કરેલી માહિતીને સ્તંભ આલેખ સ્વરૂપે દર્શાવે છે.
			M508.4	કોષ્ટક સ્વરૂપે રહેલી માહિતીનું અર્થઘટન કરે છે.
	આપેલ લંબાલેખના આધારે માહિતીનું વિશ્લેષણ.		M508.5	સ્તંભ આલેખ પરથી માહિતીનું અર્થઘટન કરે છે.
			M508.6	લંબાલેખ પરથી માહિતીનું અર્થઘટન કરે છે.
13. ગુણકાર અને ભાગાકારની રીતો	બે અને ત્રણ અંક વડે ગુણકાર.	અંક કાર્ડ, ઘડિયા ચાર્ટ, કોયડા ચિઠ્ઠીઓ,	M501.5	એક કરોડ સુધીની સંખ્યાનો ત્રણ અંક સુધીની સંખ્યા વડે ગુણકાર કરે છે.
	એક અને બે અંક વડે ભાગાકાર.		M501.6	એક કરોડ સુધીની સંખ્યાનો બે અંક સુધીની સંખ્યા વડે ભાગાકાર કરે છે.
	ગુણકાર આધારિત વ્ય.કોયડા.		M501.7	ચાર મૂળભૂત ક્રિયાઓના પરિણામનો અંદાજ કાઢે છે તથા ચકાસણી કરે છે.
			M501.8	સ્થાનકિંમતની સમજના આધારે 1000 થી મોટી સંખ્યાઓ પર ચાર મૂળભૂત ક્રિયાઓ કરે છે.
	ભાગાકાર આધારિત વ્ય.કોયડા.		M501.9	ગુણકાર અને ભાગાકાર આધારિત વ્યવહારુ કોયડા ઉકેલે છે.
14. કેટલું મોટું કેટલું ભારે ?	પ્રમાણિત એકમથી ઘનફળ(કદ)નું માપન	બીકર, લખોટી, પારદર્શક બોટલ, રંગ, ઈજેક્શન, પાસા, દિવા સળી ખોખાઓ, રંગીન કાગળ, વિવિધ ખોખાઓ,	M504	લંબાઈ, વજન, અને ગુંજાશનાં નાના-મોટા એકમો જાણે છે અને રૂપાંતર કરે છે.
	ઘનફળના એકમની સમજ.	પોસ્ટકાર્ડ, સેલોટેપ, સિક્કાઓ,	M505	એકપાત્રના ગુંજાશના આધારે આપેલ પાત્રની ગુંજાશનો અંદાજ જાણીતા એકમમાં કાઢે છે.
	વજનની સમજ		M506	નાણું, લંબાઈ, વજન, ગુંજાશ અને સમય આધારિત વ્ય.કોયડાઓ મૂળભૂત ચાર ક્રિયાના ઉપયોગથી ઉકેલે છે.